

بررسی مختصات سبک هندی در «دیوان بیرنگ لاهوری»، شاعر گمنام شبه قاره (بر اساس نسخه نویافته دانشگاه ملی پنجاب)

هادی دهقانیان نصرآبادی^۱، آسیه ذبیح نیا عمران^۲

^۱ دانشجوی کارشناسی ارشد ادبیات فارسی، پیام نور، تفت، ایران

^۲ دانشیار گروه ادبیات فارسی، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه پیام نور، تفت، ایران

چکیده

میرزا محمدمامین بیرنگ لاهوری (۱۱۲۳ق) از شاعران غزل سرای شاخص، اما گمنام سبک هندی در شبه قاره است. او تالی حافظ در تلفیق عشق و عرفان است، در دوران زندگی خود با شاعران بزرگی چون: صائب تبریزی، بیدل دهلوی، اسیر شهرستانی، تنهای پنجابی و... معاصر بوده است. بیرنگ در جوانی به مکتب عرفانی خواجه باقی بالله ارادت ورزیده و در ردیف مریدان او درآمد است. اما پس از مدتی بواسطه کسب درآمد، و کسب مقام به دستگاه عبدالصمدخان پیوسته، و به مداحی او پرداخته است، اگرچه قصاید او در نسخه های موجود از دیوان او به چشم نمی خورد. او که شاعری شافعی است، در اشعار خود از اظهار علاقه به اهل بیت (علیهم السلام) کوتاهی نکرده، و آنها را ستوده است. از بیرنگ لاهوری جز دیوان شعری شامل: غزلیات، رباعیات و مخمس ها اثر دیگری بدست ما نرسیده است. این مقاله می کوشد با «بررسی مختصات سبک هندی در دیوان بیرنگ لاهوری» قدمی کوچک در جهت شناخت این شاعر نازک خیال، و معرفی او به جامعه ادبی فارسی زبان بردارد.

واژه های کلیدی: بیرنگ لاهوری، شعر تلفیقی، سبک هندی، غزل، شبه قاره، پاکستان

مطالعات ادبیات، عرفان و فلسفه

دوره ۵، شماره ۳، پاییز ۱۳۹۸، صفحات ۷۰-۵۲